

1. maj 2016

Vi samles atter for at fejre Arbejdernes Internationale Kampdag. Tillykke til jer alle på denne dag.

- - -

Årets politiske melding lyder, at dette år skal være Børnenes År, hvor vi skal være mere vågne overfor børns vilkår i deres dagligdag. Hvis børns vilkår skal forbedres, må vi forbedre forældrenes vilkår, da børnene ikke selv kan bestemme over deres egne vilkår eller hvilke kår, de skal leve under i deres dagligdag. Derfor hvis børnene skal have bedre vilkår, skal forældrene i det mindste have et arbejde, som er varigt.

Uanset hvor vi borgere bor i vores land, har vi altid råbt højt om, hvor lidt vi får i løn, krævet samme løn for samme arbejde, og alligevel får tilkaldt arbejdskraft mere i løn. Vi klager over alt for dyre dagligvarer, og over boliger, der ikke er tilpasset det kolde klima og med skimmelsvamp. Og i disse dage debatterer man om uddannelse, om at kravene til at komme på en uddannelse bør være højere. Der klages over Sundhedsvæsenets elendige service overfor befolkningen. Arbejdsløsheden er alt for høj, og medlemmer i SIK som står uden arbejde betaler af på den offentlige understøttelse – tænk ! At de kalder den for understøttelse.

Det, jeg gerne vil frem til, er: Der er rigtig mange alvorlige problemer i vores land, som vi kan nævne, og de koster alle sammen mange penge, og dem alle har vores Landskasse brug for – som vi alle sammen har brug for.

Dog trækker det ud med mineraludvinding i samfundet: med parentes ”med at skaffe nye indtjeningsmuligheder / arbejdspladser”, hvor man sætter spørgsmålstegn ved formålet og kræver afstemning, for som de siger, da mineralerne

er uranholdige (med 0,03%), og dertil fordi produktionen skal godkendes. Vi bliver desværre ved med at forhale et arbejdsplads for vores medlemmer samt ny indtjeningskilde for hele samfundet – alt imens vi bare ser på at vilkårene for borgerne bliver værre og værre.

Vi mener, at det er på tide at komme videre. Vi kræver fra SIK's side, at vores demokratisk valgte politikere, som vi stolede på og som vi selv valgte, at de skal arbejde for at skaffe varige arbejdspladser. For hvis vi hver gang skal spørge befolkningen, når vi skal starte noget nyt, hvad nytte har vi så af valg? Hvornår skal der skabes noget nyt? Hvis det er på den måde, så stoler vi ikke på vores folkevalgte. Hvorfor skal vi så til valg, hvorfor er der partier?

Vi er jo også bekymrede over, at hvis vælgerne skal til afstemning, hver gang der skal startes mineraludvinding, så vil investeringslysten her til lands blive tabt.

- - -

I flere år er priserne på fisk steget, ikke mindst priserne på hellefisk, men der udvises ikke den store vilje til at øge lønmodtagernes løn. Når priserne på hellefisk er stigende, vil dette selvfølgelig gøre fiskernes og trawlerejerne lommer glade, ikke mindst vil det gavne meget på Landskassen. Det er godt, at lønnen til hellefiske fiskerne i løbet af de sidste fem år er steget med 100 %.

Men har de givet lønmodtagerne højere løn?

De har fået småpenge.

Det er samfundets naturressourcer; den store prisstigning på fisk og rejer må på samme måde kunne gælde for vores medlemmer, som forarbejder fiskene ved at give dem lønforhøjelse på 100%.

Hvorfor skal samfundets rigdomme komme til gavn til kun meget få ? Nej ! Vi bør have en mere ligelig fordeling i vores land. F.eks. før i tiden delte man sin fangst ud, for at alle kan få del af maden.

Det er glædeligt, at man i dag kræver mere og mere her i landet, at forarbejdningen af fisk skal ske her i landet, og det samme sker med værdistigning, som man drøfter gang på gang. Men når man har krævet dette, indsætter man bare indhandlingsskibe, det resulterer i usikkerhed for fabriksejerne. Hvorfor øger fabriksejerne kapaciteten, når de ved, at alle kan leje og indsætte russiske skibe i dårligt stand som indhandlingssted.

For at skaffe så mange som mulige arbejdspladser, er det derfor vores pligt, at vilkårene for de folk, der driver indhandlingssteder på land så vidt muligt har de bedste vilkår. Deri ligger også vores alles virksomhed Royal Greenland. Og jeg mener, at vi skal arbejde for at opnå det bedste vilkår for vores egne virksomheder. Vi kan jo ikke på den anden side kræve, at produktionen på land skal øges og skabe værdistigning, mens vi på den anden side indsætter private skibe til produktion. Royal Greenland er vores virksomhed, som genererer overskud til landskassen.

- - -

I forbindelse med forordningen om det offentlige hjælp, har jeg efterhånden i mange år ved 1. maj-taler samt via pressen og møder med myndighederne adskillige gange informeret om, at der er noget galt i forordningen og at den bør tilrettes.

Og det er tilbagebetaling af det offentlige hjælp, jeg her refererer til. Tilbagebetaling af det offentlige hjælp bør standses!

Det, der sker i dag, er at vores medlem uden anvist arbejde bliver bedt om at skrive under for tilbagebetaling, hvis vedkommende skal modtage offentlig hjælp. Når dette sker og når vores medlem en gang får et arbejde, skal vedkommende, når skatten er betalt, betale for husleje, el, vand, børneinstitution og mange andre udgifter. Dette er i orden, da vi alle hver måned skal betale disse udgifter.

Men det, der ikke er i orden er følgende. Selv om vores medlem ikke endnu har betalt sine udgifter, bliver der trukket 33,3% fra vedkommendes løn, som afbetaling for den offentlige hjælp, som vedkommende har modtaget.

I politikere, som lytter med her, når vores medlem har betalt sine udgifter pr. måned, og når det offentlige hjælp bliver trukket fra vedkommendes løn, tror I så, at der er penge tilovers?

Hvor er pengene til at købe tøj til børnene? Hvor er pengene til at købe gaver for i forbindelse med barnets 1. skoledag? Hvor er pengene til at købe rejse for i forbindelse med ferie m.m.?

Når dette sker, sætter vores medlem selvfølgelig spørgsmålstegn ved det, når man slider så hårdt på arbejde og pengene ikke er til at få øje på, hvad hjælper det så at arbejde hårdt, når der ikke en gang er penge til at købe gaver for til børnene.

Derfor beder jeg jer politikere, at I skal høre på vores krav som lønmodtagere, stop med at kræve tilbagebetaling for den offentlige hjælp.

I de senere år er det igen blevet mere synligt, at tilkalde unødvendigt en masse arbejdskraft udefra, for når vi ser på vores to butiksforetninger, kan vi se, at der kommer flere og flere tilkaldt arbejdskraft.

Vi har to handelsskoler, som har eksisteret i mange år, skal det så forstås på den måde, at de to skoler ikke er tilpasset realiteterne? For hvorfor har de to store forretninger (Brugsen og Pisiffik) i dag så mange tilkaldt arbejdskraft?

Og der er kun to muligheder; vores uddannelsessystem må være dårlig, eller tilkaldt arbejdskraft sker unødvendigt på grund af kammerateri. Og dette er unaturligt, ikke mindst, da arbejdsløsheden i vores land er over 10 %.

Endelig, er det nok med alle disse seminarer om fiskeriet, det er nok med alle de møder om mineraludvinding. I politikere, som er valgt af det grønlandske folk, tag ansvar og sæt den rette kurs for at skaffe varige arbejdspladser, disse

emner har man jo allerede diskuteret rigeligt. Disse arbejdspladser skal jo sikre, at vores børns forældre skal leve sundt og have arbejde til at sikre dem gode vilkår, og dermed give vores børns trygge levekår.

Vi mener, at det er på tide, at politikerne arrangerer større debatter omkring børn. Vi vil jo alle sammen opnå, at vores børn så vidt muligt i alle forhold har det bedste vilkår. Men børnene kan ikke få gode vilkår, når der ikke er gode vilkår for forældrene, med hensyn til arbejdspladser, boliger, og ikke mindst med hensyn til sundhedsvæsenets service. Derfor er det nødvendigt med, at forældrene har arbejde med udfordringer, og det er også nødvendigt med bedre vilkår for dem. Hvis vi opnår disse, kan vi få stærke forældre, der arbejder og lykkelige børn, der har lyst til at uddanne sig, og har tillid til sig selv.

Tak, jeg håber at I vil få en god dag på Arbejdernes Internationale Kampdag.

Jess G. Berthelsen
SIK's formand